

Ceny ogłoszeń
za wiersz milimetro-
wowy przed 1 złoty
w tekście 50 gr., za
tekstem 40 gr. Ogło-
szenia tabelarycz-
ne 50 proc., a świą-
teczne 25 proc. dro-
żej. Drobne ogło-
szenia po 10 groszy
Dla poszukujących
pracy 5 gr. za wy-
raz. Najmniej 1 zł.
Za zastrzeżenie miejsca
dolicza się 25%.

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego

Prenumerata wy-
nosi miesięcznie

zł. 2.-

Adres Redakcji, Ad-
ministracji i Dru-
karni: Sosnowiec,
ul. Teatralna 1a
Telefon:
Redakcji 6.16.92,
Administracji 6.14.97

KRAKÓW
Biblioteka Jagiellońska
sw. Anny 12
Kowe 304.247

ODDZIAŁY:

KIELCE, Marsz. Focha 16 (róg Sienkiewicza) tel. 13-78; BĘDZIN, Sączewskiego Nr. 29; DĄBROWA, ul. 3-go
Majowego 5, tel. 97; CZELĄDZ, Bytomska 31; GRODZIEC, ul. L.

Wesołe obrady w Sejmie

II-ga strona medalu sprawy medalowej

czyli kto jest myśliwym i co upolował

WARSZAWA, 16. 12. Pierwszy punkt porządku obrad czwartkowego posiedzenia Sejmu, które rozpoczęło się o godz. 16 po południu dał powód do ożywienia.

Chodziło o projekty ustaw o ustanowieniu medalu za długoletnią służbę.

Po referacie posła Krzeczunowicza zabrał głos poseł Zenobiusz Szymanowski, rolnik z Nieświeża, który pomijając odznaczenia wojenne oraz cywilne jak „Orla Białego“ i „Polonia Restituta“ szerzej zastanawia się nad kryzysami jak „Krzyże zasługi“ złoty, srebrny i brązowy, których grad posypał się niedawno na pewne kategorie obywateli, jak księża jednego z wyznań, artyści i t. d.

Premier Składkowski przerywa — a na chłopów!

Pos. Szymanowski: „Na chłopów nie ale...“

Premier: Ale na kogo najwięcej!

Pos. Szymanowski: Te masowe nadawanie odznaczeń mogło wywołać tylko wzruszenie ramion, ale zgorzniecia publicznego nie wywołało.

Jest jednak sposób indywidualnego odznaczenia. Tu przychodzi mi na myśl anegdota francuskiego pisarza Maupassanta, którą tu w krótkości przytoczę. Zdradzony mąż znajduje w sypialni swej małżonki marynarkę z odznaką Legii Honorowej w butoniere...
Premier Składkowski: Może pan zechce opowiadać anegdoty nie w czasie dyskusji nad ustawą o odznaczeniach państwowych?

Pos. Szymanowski zwraca się do marsz. Cara o decyzję, co do kontynuowania swego przemówienia.

Marsz. Car: Sądzę, że pan poseł zechce się utrzymywać w poważnych ramach dyskusji.

Pos. Szymanowski: Najzupełniej.

Prem. Składkowski: Ta marynarka to nie zupełnie poważna.

Pos. Szymanowski: ...Zdradzony mąż od tak dawna marzył o odznaczeniu Legii Honorowej, że uwierzył, że to jego własna marynarka i że troskliwa małżonka, dowiedziawszy się o jego odznaczeniu, zawczasu udekorowała jego marynarkę. Minister, który był

sześciwym rywalem zdradzonego męża, nie miał innego wyboru jak nadać mu Legię Honorową. Nie chcę bynajmniej imputować tego, że nasi ministrowie również tę sprawę tak załatwiają...
Premier: dwudziestu dwu tysięcy odznaczeń takby się załatwić nie dała. (weselość).

Pos. Szymanowski: „W nadawaniu u nas odznaczeń mamy jednak też coś z anegdoty. Znam autentyczny wypadek, że pewna pani została odznaczona

srebrnym krzyżem zasługi. Wywołało to ogólne zdziwienie, gdyż nie można było domyślić, za co nadane jej zostało to odznaczenie. Okazało się, że jeden z miejscowych wielkoroźców bawiący w tej miejscowości zabił głuszca...
Premier Składkowski: Co pan się na mnie patrzy? (weselość).

Pos. Szymanowski: ...Nie jestem myśliwym...
Prem. Składkowski: Widać to...
Pos. Szymanowski: Jednak mam

respekt dla myśliwych, szczególnie, gdy są nimi wysoko postawione osoby. Jednakże niektórym dygnitarzom jadącym na polowanie samochodem i wracającym samochodami wydaje się, że poznali teren i duszę, zamieszkałej na nim ludności i że mogą rządzić, tak jak rządzą. Przy takim systemie masowych odznaczeń ustanowimy może jakieś odznaczenie łowieckie lub inne, lecz...
Premier Składkowski: To jest obniżaniem odznaczeń państwowych...
Marszałek do premiera:

Panie premierze, a miły nasz kolego i pośle! Niech pan pozwoli zachować porządek obrad w tej izbie, której pan jest członkiem.

Do posła Szymanowskiego: Panie pośle, proszę kontynuować przemówienie w tonie spokojnym i poważnym.

Pos. Szymanowski: Cały szereg odznaczeń nadawany jest, jak to powszechnie wiadomo, nie z punktu widzenia zasługi, lecz z tego względu, że dana osoba podoba się, czy nie podoba władzom przełożonym. Jeżeli chodzi o projekt nowego medalu, to przeciwko samej zasadzie jego ustanowienia nie można mieć zastrzeżeń.

Nie mam jednak zaufania, że przy nadawaniu tych medali będzie stosowana sprawiedliwa zasada.

Premier Składkowski: Liczba lat...
Pos. Szymanowski: Obawiam się, że odznaczenie to będzie w wielu wypadkach nadawane według jakiegoś widzi mi się (przerywania i głosy: „bzdury“). Dlatego nie mam zaufania, że ustawa będzie sprawiedliwie wykonywana i dlatego głosować będę przeciwko niej.

Ks. Lubelski: Pan premier miał niewątpliwie szlachetne zamiary, ale w imię prawdy muszę stwierdzić, że projekt tego medalu nie budzi entuzjazmu w sferach pracowników.

Bardziej by ich ucieszyło, gdyby został zniesiony dekret emerytalny z roku 1935, krzywdzący nie tylko materialnie, ale i moralnie, bo dzielący emerytów na zaborezych i polskich. (Oklaski).

Bardziej by się ucieszyli, gdyby została zniesiona społeczna ustawa uposażeniowa z roku 1934. Żeby zmieniono pragmatykę służbową, bo obecnie urzędnik nie jest pewny ani dnia ani godziny. Znam wypadek, że urzędnik, odznaczony złotym krzyżem zasługi i w razami uznania po 6-ciu miesiącach został zwolniony. Bardziej by się ucieszyli, gdyby został zniesiony podatek specjalny. Dlatego, jeśli chcemy odnowić świat urzędniczy to trzeba mu dać możliwość życia ludzkiego, którego on dziś nie posiada.

Pos. Hoffman: Jeśli idzie o medal, to nie można go uważać za odznaczenie skoro go mogą otrzymać wszyscy. Jest to normalna odznaka taka, jak są odznaki pułkowe, czy organizacyjne.

Pos. Wymysłowski wyraża opinię, że powinno przyznawać się odznaczenia za długą służbę również robotnikom.

Premier Składkowski: 22 000 odznaczeń dałem w ostatnim roku.

Święta się zbliżają!

Kto chce w okresie przedświątecznym powiększyć obrót w swym przedsiębiorstwie, kto chce przypomnieć się swej klienteli — niechaj pamięta, że zrobić to może najkorzystniej

przez ogłoszenie

w „EXPRESIE ZAGŁĘBIA“

Odnowienie węglowego porozumienia polsko-brytyjskiego

LONDYN, 16. 12. W środę zostały zakończone rokowania między delegacjami przemysłu węglowego polskiego i brytyjskiego, prowadzone od dłuższego czasu w sprawie przedłużenia istniejącego od 5 lat porozumienia eksportowego między obu wymienionymi przemysłami.

Rokowania te zakończone w atmosferze wzajemnej przyjaźni, dały postulat polskiemu zadośćuczynienie w tym sensie, że strona polska uzyskała porządane usamodzielnienie swego kłosa eksportowego, a także poprawę

podstawy obliczeniowej dla ilości eksportu polskiego węgla.

Wysyłki węgla bunkrowego, w których zwłaszcza w ostatnim roku polski przemysł węglowy osiągnął duży rozwój, pozostały i nadal poza wszelkimi ograniczeniami ilościowymi.

Poza tym porozumienie zawiera szereg uzgodnionych spraw w zakresie metod eksportu i stałego współdziałania stron w czasie trwania umowy, przedłużonej zasadniczo na 2 lata.

Straszny czyn obłąkanej matki

KATOWICE, 16. 12. W czwartek rano pomiędzy godz. 7 a 8 dokonano w Nowej Wsi strasznej zbrodni, której dopuściła się umysłowo chora 36-letnia Angielka Wiertolorzowa, zamieszkała w Nowej Wsi.

Nieszczęśliwa kobieta uległa w czwartek rano silnemu atakowi szału. 9-letniego syna Leona pod gardło i dusiła tak długo, aż chłopczyk stracił przytomność. Następnie szalona porwała dziecko na ręce i zaniosła je na podwórze, gdzie bezprzytomnie wrzuciła do studni.

Straszny czyn matki zauważyli sąsiedzi dopiero po godzinie. Natychmiast wydobyli oni chłopczyka ze studni i umieściwszy go w domu morderczyni wezwali lekarza. Wszelkie usiłowania lekarza, zmierzające do przywrócenia chłopczyka do życia, pozostały bez rezultatu.

Sprawcy zatopienia okrętów

odwołani z placu boju

SZANGHAJ, 16. 12. Wiceadmirał Teizo Mitsunami, szef japońskiej armii powietrznej, działającej w Chinach, został odwołany do Tokio. Po oficjalnie komunikują, iż Mitsunami już nie powróci na swoje stanowisko. Decyzja ta pozostaje w związku z zatopieniem kanonierki „Panay“.

LONDYN, 16. 12. Donoszą z Tokio że japońskie ministerstwo marynarki odwołało z frontu oficerów odpowiedzialnych za zatopienie kanonierki „Panay“.

TOKIO, 16. 12. W Osaka odbył się wielki wiec publiczny na znak prote-

stu przeciwko polityce Angli wobec Japonii. Wicewoj przewodniczył gen. Takykawa, ambasador japoński w Niemczech Honda i prezes izby handlowej w Osaka, Nakajama.

TOKIO, 16. 12. „Niszi Niszi“ donosi, iż premier ks. Konoye ma zamiar odwołać barona Araki ministra zdrowia publicznego. Wybór admirała Suo-gu na stanowisko ministra spraw wewnętrznych wraz z nominacją gen. Araki świadczy o tendencji do zjednoczenia narodowego przez połączenie się wszystkich partii w nowe stronnictwo.

Obaj nowi ministrowie są zwolennikami ekspansji narodowej.

Kto wygrał na loterii

W dalszym ciągu pierwszego dnia ciągnięcia padły następujące wygrane.

CIĄNIENIE DRUGIE.

Po 200 zł na N-ry:

691 841 75 2300 725 3855 937 4336 534 5520
6428 7298 695 10917 1165 308 524 12088 626
13156 335 16631 17320 658 18773 91800 20654
23400 758 24092 999 27213 792 28773 29513 41
951 31882 951 33515 34141 35557 36467 37251.
38678 39744 40251 532 41481 953 42040 931
931 44303 702 45819 46619 47575 48984 984
49265 330 981 50369 52786 863 55244 963 65215
57400 5927 60349 651532 79 62181 803949 63174
257 66803 67701 68641 783 70442 917 73633
747988.

76298 364 915 77291 533 803 78189 898 964
81508 645 82462 83203 559 84347 890 87719
88864 95 88499 90009 92143 65 687 93556 800
94012 79 267 794 96036 376 97309 26 99533 617
100351 435 101035 615 38 805 102032 104811
105151 827 965 107112 108267 515 44 89 640 915
110198 454 111447 112112 338 747 971 113302.
114314 116400 605 117230 483 118145 76
119433 120461 644 121292 714 124623 125777
919 127271 954 128506 770 130924 131339 624
132008 707 114770 135220 137340 138827 141714
142663 308 633 737 144472 451663 146094 243
374 418 147651 149615 150691.

152576 15479 155802 157200 16 739 160487 545
161684 746 162093 163058 165284 507 167370
168346 169238 170672 171140 172591 173021
177 175559 910 177299 615 788 178379 181501
7664 934 182036 183523 742 184071 186028 229
407 183093 189698 965 190644 191931 193415
865 194306 707.

CIĄNIENIE TRZECIE.

Stala dzienna wygrana 20.000 zł.

Po 50.000 na nr. 54752 121105.

Po 10.000 zł. na nr. 1175 117869 124812
131447.

Po 5.000 zł. nr. 126621 129899.

Po 2.000 zł. nr. 2925 23178 25304 119923
141726.

Po 1.000 zł. nr. 4563 19541 45991 56377
56577 142963 1443661

Po 500 zł. nr. 11148 20643 58300 72082 78238
82567 86305 93058 96632 39830 101484 105627
115123 123132 16471 153861 175596 189613.

Po 400 zł. nr. 9060 23092 18862 48162 55244
73818 88955 93682 127160 146563 162303 176513
133944 190662.

Po 300 zł. nr. 3200 28607 45707 49266 62161
95569 102747 147353 164638 174776 185609.

Po 250 zł. nr. 31583 41810 12745 47122 60574
61346 62559 64161 76917 73496 92984 95321
104379 110878 126373 137509 185185 162357
179878 188884.

Po 250 zł. n-ry.

1039 3722 4097 5132 436 894 7587 3023 9145
10135 325 536 896 900 122798 463 13279 818
14349 754 15678 996 16067 213 378 444 17378
18749 20633 21962 545 730 364 22828 23531
818 24173 432 28186 29532 33795 34090 330
35633 973 36708 37019 563.

39130 831 941 42341 765 43345 791 44104
46767 976 47031 48143 744 49635 50734 51410
75 820 934 52785 35245 381 658 904 54200 477
758 55588 46324 57091 58230 626 773 956 59307
95 515 62860 63505 64652 550 65047 490 64616
67474 68599 960 70104 93 641 7156172235 96
931 82 7300 354 76738 859 77881 78032 666 818

WCZORAJ

Zł. 50.000 na Nr. 121.105 i zł. 5.000 na Nr. 82.709

DZIS Zł. 15.000 na Nr. 97.005

padło w szczęśliwej kolekturze

KAFTALA KATOWICE, Dyrekcyjna 2.

KAFTAL — TO SYNONIM SZCZĘŚCIA!

50554 905 81326 33310 811 84580 85121 545
8588 87128 300 88918 30642 735 91011 125 95051
274 606 97212 490 98018 80 291 670 95714
100083 783 101416 102733 807 9993 103545
104756 105268 106423 74 887 108463 109528 741
974 110803 111121 530.

114213 115114 955 682 865 922 116746 119
117407 617 119412 507 120006 122238 939 123364
852 953 124318 125535 616 126156 348 127167
129757 847 130057 466 13155 89 132422 591
133747 815 138165 776 882 142416 926 143671
144344 801 146528 147112 149150 340 150326
424 56.

152076 966 153924 154913 155564 156233 88
404 157111 158973 163628 165728 166316 740
980 167166 168266 169211 677 170528 17324
429 745 176108 745 974 178339 180479 183626
184848 187848 190852 191428 192817 194806.

Wczoraj w I i II ciągnięciu pa
dły następujące wygrane:

Główne wygrane

Stala dzienna wygrana zł. 5.000 na
nr. 13365.

Zł. 15.000 — 97005

Zł. 10.000 — 5545 131319

Zł. 5.000 — 121548 144684 160332
186934.

Zł. 2.000 — 11728 12008 80759 114874

Zł. 1.000 — 33434.

Zł. 500 — 29886 41069 4335 102554

103186 117701 141070 142405 148917

160392 161118.

Zł. 400 — 35619 46702 61939 81439

82698 85654 38643 101593 106552 113890

167858 174726 181727 186670 17680.

Zł. 300 — 31620 25527 45179 69282

94141 135907 141532 151528 160600

160676 166432 179033 184166 194230

Zł. 250 — 1487 2106 6899 11423

16536 18668 23090 31545 39000 41599

44630 52115 56331 60785 61957 88415

89051 89949 92112 102209 112124 113328

113903 132524 134627 135211 136145

Recital fortepianowy

P. PROF. SZPINALSKIEGO.

W sobotę dnia 18 bm. o godz. 20.30 w sa
li Polsk. Stow. Inż. i Techn. Woj. Śl. w
Katowicach, pl. Wolności 8, wystąpi zna
ny pianista p. prof. Stanisław Szpinalski,
Dyrektor Konserwatorium w Wilnie,
Pan Prof. Szpinalski wraca z zagranicy,
dzie wystąpił z wielkimpowodzeniem i
szeregiem koncertów w Anglii i Niem
czech. W programie Beethoven, Scarlat
ti, Chopin, Labuński, Szeligowski Blanca
fort. Fortepian „Bechsteina”.

60032 682 972 61032 305 383 63538
573 784 64148 364 647 65039 228 64492
67574 68447 605 69141 213 304 922

70690 717 71737 931 72503 721 592
73521 654 789 74031 541 75199 482 891
76857 999 77192 773 977 78523 892

80362 424 540 930 81251 52167 395
737 83095 107 440 588 85841 86522 762
88185 425 33 908 89136 510.

90317 933 920064 528 920 93073 51
371 524 77 94808 95079 456 72 654 909
93368 302 6 78 98936 99124 85 411.

102171 662 767 103056 113 495 513 755
10078 323 897 101135 279 362 817
106204 54 320 698 747 107003 198

104229 385 440 105503 71 735 310
108416 109197 403 613.
110170 218 417 111352 615 112297

433 40 995
114434 68 115055 276 499 513
116433 535 778 117564 92 963 118181

212 481 706 900 29 119464.
120260 567 12215 38 343 122443
569 123058 124296 473 420 53 538 97

716 125842 949 126394 442 612 129454
682.
130475 750 131357 457 901 132175

280 133107 134376 789 135069 241 136336
72 535 13797 433 77 4619 739 60 882
138843 139191 564 667 758 942

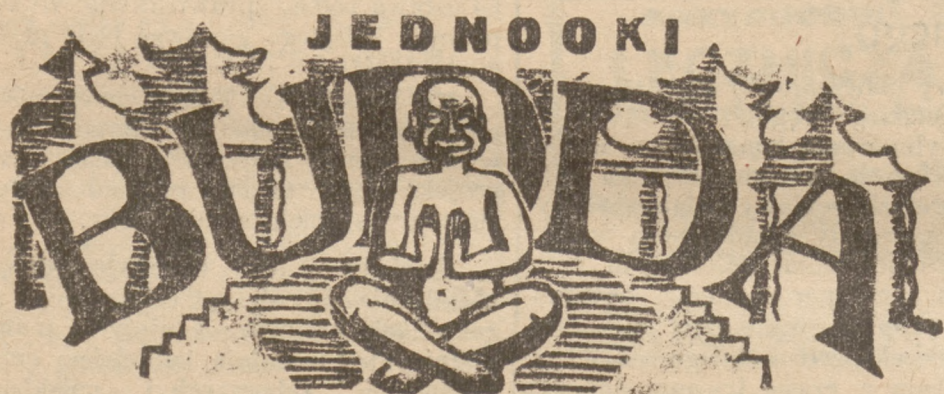
143137 867 142447 315 637 145231
302 39 144374 14672 946 146231 814
50 147679 14851 288 893 991 14913

286 458 565 931
150164 495 943 511070 420
151853 916 153013 726 59 54629

155023 178 268 976 158444 159244 657
160567 793 962 161442 953 162656
164323 856 165076 37 625 166006 55 350

1670.1 911 169253 853.
170747 172601 30 173588 174612
175021 448 178186 469 648 549 179211

180809 81 1811234 355 47 590 909
182075 85 268 75 658 823 184006 465
617 33 893 184055 22 336 547 891 186219
662 189859 185111

B. PHILLIPS OPPENHEIM

Powieść kryminalna

73)

— Otrzymałem od naszego chlebo-
dawcy czek na wymienioną przez pa-
na sumę. Nie chcę się targować i u-
stępuję.

Nie trzeba dodawać, że mój
był prosto wściekły. Miał nadzieję,
że uda mu się obniżyć cenę figurki
i sshować resztę do kieszeni.

— Wobec tego posażek należy już
do panów — rzekł kupiec chiński, ws-
adzając spokojnie czek do kieszeni.
Proszę mi powiedzieć, czy panowie
mają coś ze sobą, aby zapakować fi-
gurkę?

Wyjąłem walizczkę i zapakowa-
łem starannie w bibułki posażek.

— Proszę mi powiedzieć, gdzie pa-
nowie mają zamiar zdeponować fi-
gurkę? — zapytał nas kupiec. —
Wprawdzie posażek nie należy już do

mnie, ale uważam za swój obowiązek
uprzedzić nabywców, jak wielkie nie-
bezpieczeństwo czyha na nich.

— Mamy zdeponować posażek na
zyczenie naszego chlebodawcy pana
Hewsa w safesie hotelu.

— Bardzo to mądrze pomyślane.
Niejednokrotnie już usiłowano wy-
kraść jednookiego Buddę. Niektórzy
mnisi złożyli ślub, że nie spoczną, do-
póki nie wyrwą skradzionej figurki
z rąk świętokradcy.

— Zdaje mi się, że umawiano się
z panem, iż pańscy ludzie odprowadzą
nas do hotelu.

— Doskonale. Ja sam pójde z pa-
nami.

— Chcę pana ostrzec, że ma pan
majątek w kieszeni.

— Niczego się nie boję — odpowie-
dział kupiec, śmiejąc się ironicznie.

— Przez całe swoje życie otoczony
byłem niebezpieczeństwami i jakoś się
do nich przywyzycałem. Według mnie
znacznie gorszym, aniżeli echiwość
ludzka na pieniądze, jest tutaj fana-
tyzm religijny, który się może na nas
mścić.

Opuściliśmy w towarzystwie kupca
pokój i idąc przez korytarz, skierowa-
liśmy się na schody. Nie doszliśmy
jednak do nich, gdy wywiązała się
najżarzarsza walka, jakiej nie byłem
świadkiem w ciągu mojego życia.

ROZDZIAŁ XXXIII

Napastnicy musieli na nas oczeki-
wać już od dłuższego czasu, gdyż na-
padli nas niespodzianie. Było ich
trzech. Muszę wyznać szczerze, że nie
nawidzę jednego: walki nożami. Wszy-
scy nasi napastnicy mieli noże w ręce.
Isaak nie czekał bynajmniej na wynik
awantury. Rzucił się do ucieczki i
wpadł do pokoju, który przed chwilą
opuściliśmy. Cała furia zwróciła się
przeciwko kupcowi chińskiemu, oraz
przeciwko mnie i lokajowi, który wy-
szedł z nami. Otrzymał on od razu
kilka pchnięć nożem i na pewno długo
musiał się lizać z ran w szpitalu.

Tylko wypadkowi zawdzięczać mu-
si mój przeciwnik, że nie unieszkodli-
wiłem go od razu. Walnąłem go pięścią
między oczy, ale pięść obsunęła się i
trafiłem go pod zezęką. Oszolomiony
odskoczył na bok i przygotowywał się
do nowego ataku. Kupiec chiński sko-
czył na swojego przeciwnika z taką

furią, że ten dał za wygraną. Tylko
nieszczęśliwy lokaj runął na ziemię,
przeszyty sztyletem. Skoczyłem do le-
żącego na ziemi lokaja, ażeby wyrwać
z jego piersi sztylet, gdy w tej chwili,
poczulem zaciskające się na mojej szyi
ramiona. Palce napastnika starały się
zacisnąć mi grdykę. Gdy zacząłem już
tracić przytomność, nagle huknęło coś
w pobliżu, a na twarz trysnęła mi
krew. Napastnik mój wskoczył na
mnie w chwili, gdy wyrzywałem nóż z
piersi lokaja, uderzony kulą rewolwe-
rową w czoło, zwałił się na ziemię.

Porwałem się na pół przytomny i
ujrzałem Tul-Kaka, który stał z dymią-
cym jeszcze rewolwerem w ręce.

— Dziękuję panu za pomoc.

— Bardzo się cieszę, że mogłem
panu oddać usługę. Radzę panu po-
zbyć się jak najprędzej tego fatalnego
posażka. Niech pan zbiegnie szybko
do biura hotelu.

Zadzwońm na windę, a w tej
chwili wyskoczył z pokoju Isaak i za-
pytał mnie:

— Czy ma pan posażek?

— Tak jest. Zjedźmy szybko na
dół i pozbadźmy się tego fatalnego
przedmiotu.

W tej chwili zajechała winda na
piętro i wyszedł z niej przerażony
służący.

— Co się stało na dole? — zawola-
łem groźnie na służącego!

d. c. n.

Na froncie politycznym

OBRAZY STRONNICTWA NARODOWEGO.

Jak się dowiaduje Ag. „Echo” w dniu 17 bm. odbędzie się posiedzenie zarządu głównego Stronnictwa Narodowego. Posiedzenie to jest zwołane w związku z gwałtowną ofensywą lewicy, której ostrze główne skierowane jest przeciwko temu stronnictwu.

ZYDZI INTERWENIUJĄ W MSZ.

W związku z wysiedleniem żydów ze Śląska Opolskiego sen. Schörr interweniował w Ministerstwie Spraw Zagranicznych u dyr. departamentu zachodniego p. Pitockiego.

ZJAZDY NAUCZYCIELSKIE.

Jak się dowiaduje Ag. „Echo” w związku z przewidzianym walnym zjazdem Związku Nauczycielstwa Polskiego pod koniec stycznia 1938 r., na terenie całej Polski odbywają się już lokalne zjazdy w

Akademia handlowa W GDYNI?

Jak się dowiaduje agencja „Kabel”, na najbliższym zjeździe rektorów szkół akademickich dyskutowana ma być sprawa powołania do życia w Gdyni Akademii Handlowej. Projekt ten jest już obecnie rozważany w Ministerstwie Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Nowa placówka naukowa ma być tak pomyślana, by przygotowała młodzież, zwłaszcza pomorska — do kierowniczej roli w obsłudze portu i wszystkich placówek handlu zagranicznego.

Tragiczna sanna 7 LETNIEJ DZIEWCZYNI.

W Gdyni na ul. biskupa Okoniewskiego zjeżdżała na saneczkach w kierunku ulicy Morskiej 7 letnia dziewczynka Erna Marja Mzyk.

Nagle dziewczynka najechała w impecie na biegnący ulicą autobus MTK, uderzając w tylne koło autobusu.

Skutki tego zderzenia okazały się straszne.

Dziewczynka doznała zamania prawej ręki, obu nóg, dwukrotnie kręgosłupa i podstawy czaszki.

Nieszczęśliwą odwiezł pogotowie do szpitala SS. Miłosierdzia, gdzie wkrótce zmarła.

Wypadek wydarzył się na oczach matki tragicznie zmarłej.

sprawie zajęcia stanowiska przez delegatów na walnym zjeździe w związku z wyborami nowych władz centralnych. Korespondenci nasi donoszą, że do władz w ogniskach prowincjonalnych przeważnie wybierani są ponownie starzy przywódcy.

Czy Polska pójdzie w ślady Włoch? Pozostanie w lidze pod znakiem zapytania

„Polska Informacja Polityczna” organ naszego MSZ zamieszcza interesujący artykuł pt. „Zagadnienie Ligi Narodów”. W art. tym „PIP” stwierdza, że Polska broniła w szeregu oświadczeniach zasady powszechności Ligi Narodów. Nie chcieliśmy dopuścić do wystąpienia Włoch i dlatego pierwsi zniesiliśmy sankcje i pierwsi chcieliśmy uznać podbój Abisynii. Byliśmy i jesteśmy przeciw podziałowi świata na dwa wrogie obozy i już 10.12

1936 składaliśmy memorandum w sprawie reformy Paktu Ligi, któryby zabezpieczył Lidze powszechności, jako warunek jej funkcjonowanie. „PIP” pisze w zakończeniu tego rozumowania:

„Wymowa przytoczonych przez nas poglądów rządu polskiego jest zupełnie oczywista.

Wskazuje ona na życzliwe zainteresowanie nasze dla instytucji między narodowej, pozwalającej na szerokie

kontakty i poszukiwanie załatwień kwestii spornych przez spotkania przedstawicieli państw o różnych tendencjach przy jednym stole obrad. Gdyby w instytucji genueńskiej zarysowała się jednak tendencja do pójścia po linii walki doktryn.

Rząd Polski musiałby starannie zbadać, czy nie znalazłby się w sprzeczności z podstawowymi zasadami swej polityki i w myśl wyniku tych badań uregulować na przyszłość swój stosunek do Ligi Narodów.

Ze wszystkich poprzednich oświadczeń rządowych, jak i z ustosunkowania się delegacji polskiej w Genewie do konkretnych spraw, traktowanych na forum ligowym, wynika jasno, że polityka polska widzi możliwości odbudowy atmosfery zaufania w Europie tylko przez należyty respekt dla wszystkich państw jako partnerów porozumień międzynarodowych i przez uszanowanie prawa każdego narodu do urzadzania swego życia wewnętrznego według własnych idei i poglądów.

Pechowy pasażer

ZOSTAŁ UDERZONY TABLICĄ W PU CIAGU.

Niecodzienny wypadek zdarzył się w pociągu pospiesznym Gdynia — Warszawa.

W pewnej chwili do przedziału wpadła żelazna tablica, umocowana zwykle na wagonie. Siedzący niedaleko okna kupiec Jakub Szyk, został dotkliwie zraniony tak że trzeba go po przyjeździe do Teżewic przewieźć do szpitala.

Powodem tego niezwykłego wypadku był silny prąd powietrza, który powstał przy mijaniu się dwu pociągów pospiesznych. — Prąd ten zerwał tablicę z wagonu i z taką siłą rzucił o szybę że ją rozbił.

PROMOCJA PODCHORAŻYCH SAPERÓW.

Odbyła się uroczysta promocja absolwentów szkoły podchorążych saperów. Zdjęcie nasze przedstawia moment pasowania na podporucznika prymusa szkoły przez przedstawiciela państwa Prezydenta Rzeczypospolitej, iaspektora armii gen. dyw. inż. Leona Berbeckiego.

O nowym sowieckim parlamencie i o wyrodkach w bolszewickiej rodzinie

Jak wiadomo, w ubiegłą niedzielę odbyły się w ZSSR wybory do rady najwyższej, zapowiadane przez propagandę sowiecką bardzo hałaśliwie, jako dowód najbardziej demokratycznego ustroju, wprowadzonego w Sowietach po uchwaleniu nowej konstytucji. Dobitną ilustrację demokracji sowieckiej dał w przededniu wyborów sam twórca nowej konstytucji Stalin, który wygłosił w wielkim teatrze moskiewskim wobec zgromadzonych dygnitarzy partyjnych półgodzinną mowę o znaczeniu wyborów oraz o nowym parlamencie nazywanym w sowietach „wierzchownym sowietem”.

Mowa Stalina zawierała groźne akcenty pod adresem przyszłych członków parlamentu sowieckiego i wyglądała mniej więcej w sposób następujący:

Przede wszystkim Stalin, przestrzegając ustalonego szablonu, podziękował wyborcom za postawienie jego kandydatury do rady najwyższej, zaznaczając, że spełni swój obowiązek i dotrzyma swoich obietnic. Następnie wskazał, że wybory sowieckie odbywają się bez żadnego nacisku ze strony klas posiadających, których w Sowietach nie ma.

Nie mówił natomiast o nacisku wywieranym na wyborców przez organy

ludowego komisariatu spraw wewnętrznych, które pod kierownictwem Jeżowa, właśnie w okresie kampanii wyborczej, przeprowadziły bardzo liczne aresztowania i rozstrzelania opozycjonistów lub też osób tylko podejrzanych o opozycję.

Kulminacyjnym punktem mowy Stalina było udzielenie dwóch rad wyborcom:

Według pierwszej rady wyborcy sowieccy nie powinni zapominać ani przez chwilę, że posiadają prawo przedterminowego odwołania każdego z wybranych członków rady najwyższej, w razie gdyby ten wylamał się z pod dyscypliny partyjnej.

„Nie zapominajcie o tym naszym uprawnieniu” — oświadczył Stalin — „bo jest to najważniejsze wasze prawo”. Druga rada Stalina polegała na tym, aby

wyborcy sowieccy ściśle kontrolowali działalność członków rady najwyższej, wśród których mogą znaleźć się elementy niepożądane.

W tym miejscu Stalin scharakteryzował idealny typ członka parlamentu sowieckiego. Powinien on być tak samo bezwzględny wobec wrogów ludu, jakim był Lenin, powinien być opatrzony i nie ulegać panice, w razie istnienia trudności lub niebezpieczeństwa

wewnętrznego czy zewnętrznego. Powinien, jak Lenin nie zapominać o końcowym celu — zwycięstwie komunizmu na całym świecie. „Jeśli zapytacie mnie, czy jestem pewny stosunku do wszystkich wybieranych członków rady najwyższej, odpowiem wam, że pewnym nie jestem.

Nie ma rodziny bez wyrodków — oświadczył Stalin — w naszej rodzinie są też wyrodki i dlatego też są oni i wśród kandydatów do rady najwyższej”.

W końcu Stalin jeszcze raz zapowiedział ścisłą kontrolę członków rady najwyższej i przypomniał, że wyborcy mogą każdej chwili tego lub innego odwołać, a to dlatego, że — jak powiedział dosłownie

„jest u nas dużo ludzi, o których można powiedzieć, że są ni rybą ni mięsem, i Bogu świeczka i diabłu ogarek, to znaczy, że nie można o nich powiedzieć za kim oni idą, czy za komunizmem, czy za wrogami ludu”.

Mowa dyktatora sowieckiego, zapowiadająca „czystkę” w nowym parlamencie sowieckim, który dopiero następnego dnia po tej mowie miał być wybrany, musiała wywołać zrozumięcia sensacje.

Z centralnego komitetu wyborczego ZSSR podają następujące wyniki wyborów do najwyższej rady. Z ogólnej liczby 1.143 kandydatów wybrano do naczelnego sowietu 1.014. Wszyscy oni byli wysunięci przez partię komunistyczną i bloki bezpartyjne.

W Moskwie oddało głosy 93,13 proc. wyborców, w okręgu moskiewskim 98 proc. Wśród wybranych kandydatów w Moskwie znajdują się Stalin, Mołotow, Chruszczow, Bułgarin i inni. W okręgu moskiewskim — Krupskaja, Szaposznikow.

W Leningradzie głosowało 96,3 proc. wyborców, w okr. leningradzkim 96 proc. W okręgu leningradzkim wybrano m. in. Zdanowa, Kalinina, Litwinowa i Jegorowa.

W Mińsku głosowało 99,6 proc. Wśród wybranych kandydatów w okr. mińskim znajduje się marszałek Wołoszylow.

W Charkowie głosowało 98,8 proc. w Kijowie 98,6 proc., w Tyflisie 95,8 proc., w Taszkencie 93,7 proc. (wśród wybranych znajduje się Kaganowicz), w Baku 95,5 proc. Ogółem w całym państwie w wyborach do naczelnego sowietu wzięło udział około 95 proc. wyborców.

Problemy dnia

O TYTUŁ INŻYNIERA

Przeciw obniżeniu poziomu

W państwowej szkole górniczo-hutniczej w Dąbrowie uczniowie, jak wiadomo, urządzili blokadę, jako protest przeciw stanowisku słuchaczom Akademii Górniczej, sprzeciwiających się nadaniu tytułu inżyniera absolwentom szkół technicznych.

Na temat tej aktualnej sprawy znajdujemy w jednym z pism warszawskich następujące uwagi.

W niedzielę odbyło się zebranie Związku Polskich Inżynierów Elektryków, na którym omawiano między innymi sprawę zmiany ustawy o tytule inżyniera.

Sprawa ta poruszona przez sfery techników i ich reprezentację Naczelna Organizacja Stowarzyszeń Techników, wywołuje silne zaognienie w świecie technicznym.

Ministerstwo WR i OP, pod wrażeniem ostrych wystąpień techników opracowało

projekt ustawy o tytule inżyniera, przyznając go wychowankom nie tylko wyższych szkół technicznych, lecz również liceów technicznych.

Drugi projekt, złożony przez wychowanków Wyższej Szkoły Budowy Maszyn i Elektrotechniki, proponuje nadanie tytułu „inżyniera przemysłowego” wychowankom szkół technicznych w Warszawie i Poznaniu.

Istnieje wreszcie trzeci projekt, zgłoszony przez Naczelną Organizację Inżynierów, utrzymujący tytuł inżyniera jako tytuł naukowy jedynie dla absolwentów Politechniki i Akademii Górniczej! Sfery inżynierskie, wychodząc z założenia, że

rozpowszechnianie tyt. inżyniera przez nadanie go ludziom nie posiadającym wykształcenia akademickiego, spowoduje obniżenie poziomu kierowników polskiego przemysłu, wiedzy technicznej, jak również samego przemysłu, przeciwstawia się zdecydowanie projektowi Ministerstwa i Wawelberczyków.

Wobec tego, że Ministerstwo chce przekazać wszystkie projekty do ciała ustawodawczego, wśród sfer inżynierskich panuje oburzenie skierowane przede wszystkim przeciw władzom NOI, które z niewiadomych przyczyn nie rozwinęły odpowiedniej akcji dla uzasadnienia w opinii społecznej stanowiska inżynierów. Wyrazem tego

jest uchwała niedzielnego zebrania ZPIE, domagająca się od władz NOI, zwołania w najbliższym możliwym terminie wielkich zebrań protestacyjnych inżynierów we wszystkich środowiskach, a w razie dalszego ignorowania słuszych dezyderatów przez Ministerstwo, ogłoszenia strajku protestacyjnego inżynierów.

W związku z wytworzoną sytuacją na dzień 14-go bm. została zwołana

Rada Główna NOI, jak również zebranie prezesów wszystkich organizacji inżynierskich.

Inżynierowie oczekują, że nareszcie NOI zerwie z dotychczasową polityką interwencyjną gabinetową i przejdzie do zdecydowanej akcji, uniemożliwiającej wprowadzanie zamętu w świecie technicznym, co w żadnym wypadku nie leży w interesie Narodu Polskiego
Inż. W. M.

RESTAURACJA - KABARET „SAVOY“

SOSNOWIEC, ul. 3-go Maja 8. — TEL. 61901.

Podziemia 61904

Kto jeszcze nie widział naszego programu, niech się spieszy, bo tylko kilka dni do zmiany

Doskonałe węgierskie DUO CHARLES — przebojowe numery akrobatyczne —

Bezkonkurencyjna polska para taneczna: LEWANDOWSCY

FANTAZJA DEMONICZNA — — — TANGO ARGENTYŃSKIE

Znana z wdzięku i urody: KRYSIA TATRAJ — tancerka — solistka.
Popularna śpiewająca orkiestra EDWARDA MIEDZIANSKIEGO.

Konferencja organizacji zawodowych poświęcona sprawom spółdzielczości spożywców

Z inicjatywy „Społem” i związku spółdzielni spożywców w dniu 15 bm. odbędzie się w Kielcach ogólnopolska konferencja przedstawicieli robotniczych i pracowniczych związków zawodowych, poświęcona sprawom spółdzielczości spożywców.

Na powyższą konferencję zgłosiły swe delegaty centralne poszczególne związki, a mianowicie: unia związków zaw. pracowników umysłowych, klasowe związki zawodowe, chrześcijańskie zw. zawodowe, rada zjednoczenia zw. polskich, ZZZ, zjed-

noczenie polskich zw. zawodowych i centralne zjednoczenie klasowych zw. zawodowych.

Ogółem przybędzie do Kielc na własny koszt 160 delegatów, w tym 2-ch senatorów i trzech posłów.

Konferencja będzie nosiła charakter ściśle zamknięty, bowiem imienne zaproszenia „Społem” rozesłało delegatom, zgłoszonym przez poszczególne centralne.

Obrady będą toczyły się na terenie zakładów wytwórczych „Społem” w Kielcach.

Akcja rozdawnictwa żywności bezrobotnym — rozpoczęta

Dzięki prowadzonej w woj. kieleckim zbiórce na pomoc bezrobotnym, komitety miejskie i powiatowe pomocy zimowej rozpoczęły na szeroką skalę akcję rozdawnictwa zebranych od społeczeństwa ofiar.

W Kielcach w dniu 13 bm. sekcja rozdzielcza rozpoczęła wydawanie bezrobotnym ziemniaków na cały okres pomocy zimowej. Dotychczas zarejestrowano 855 rodzin bezrobotnych, między które postanowiono rozdzielić 134.375 kg. kartofli, według norm następujących: samotni otrzymają po 75

kg., małe rodziny 150 kg., średnie 200 kg. i duże rodziny 250 kg. Niezależnie od kartofli, w ciągu najbliższych dni bezrobotni otrzymają na cały okres mąkę w ilości 15.000 kg.

W pozostałych miastach woj. kieleckiego jak: Radomiu, Zawierciu, Częstochowie i Zagłębiu Dąbrowskim również rozpoczęto już akcję rozdawnictwa produktów żywnościowych i pomocy zimowej bezrobotnym według otrzymanych wytycznych z woj. komitetu pomocy zimowej bezrobotnym.

36 tys. rodzin w woj. kieleckim czeka na pomoc zimową

Pomyślmy tylko: na terenie samego województwa kieleckiego 36.000 rodzin bezrobotnych = 150.000 osób skazanych nie z własnej winy na głód, zimno, choroby...

150.000 osób oczekujących od reszty społeczeństwa szybkiej i skutecznej pomocy, umożliwiającej bodaj przetrwanie ciężkich miesięcy zimowych. 150.000 osób, których rozpacz kto wie, dokąd zawieść może, za kim pójść każe!...

Zbiórka na „Pomoc Zimową” trwa na terenie województwa od kilku tygodni. Obywatelski obowiązek podjęcia się z potrzebującym rodakiem — groszem, odzieniem i chlebem spełnił już cały szereg osób, organizacji, instytucji i przedsiębiorstw. Każdy dzień przynosi nowe objawy wysokiego poczucia i zrozumienia wielkiej potrzeby

chwili, jaką jest „Pomoc Zimowa”.

Są nawet wypadki wniesienia większych sum niż w roku ubiegłym. Na specjalne wyróżnienie zasługują: Huta „Ludwików” w Kielcach — 10 tysięcy cy wobec 6 tysięcy w roku 1936-tym, Fabryka „Olkusz” 20 tysięcy wobec 12 tysięcy w roku ubiegłym.

Zbliżają się szybko radosne święta Bożego Narodzenia. Czy dla wszystkich będą one jednakowo radosne? — Czy będą radosne także dla rodzin bezrobotnych? Czy podczas tych świąt nabiorą nieszczęsne rodziny bezrobotnych przekonania, że jednak żyje wśród nas i działa miłość bliźniego, tak wymowny wyraz znajdująca w tajemnicach betlejemskiej.

Już najwyższy czas! Dajmy wszystkim! Spełnijmy obowiązek!

DRZAZGI.

Do Berezy

Stynna Bereza Kartuzka zmienia swój charakter. Staje się nawet sympatyczna. Od pewnego czasu znów w niej gwaro i rojno. Prasa donosi o wysyłaniu do niej indywidualów z podziemnej gwardii ze Śląska, z Łodzi, Kalisza itd.

Niejedną z Zagłębian, czytając te pocieszające wiadomości, westchnąć może i spytał sam siebie.

— A z Zagłębia nikogo?

Owszem, z Zagłębia także wysłano kilku aferzystów do Berezy Kartuzkiej, o czym komunikujemy nie bez satysfakcji.

Przy głośniku

EUROPEJSKI KONCERT MUZYKI FIŃSKIEJ.

Inicjatywa Międzynarodowej Unii Radiofonicznej stworzenia koncertów t. zw. „europejskich”, czyli audycji organizowanych kolejno przez rozmaite kraje europejskie i transmitowanych przez obce broadcastingi, okazała się ogromnie szczęśliwa.

Dziś o godz. 20.00 transmitowany będzie z Helsinek koncert kompozytorów fińskich: Jana Sibeliusa, Yrjö Kilpinena, Loe i Madeto i Uno Klamiego. Jan Sibelius znany jest dzisiaj na całym świecie i również w Polsce cieszy się dużą popularnością. Yrjö Kilpinen jest przede wszystkim kompozytorem pieśni, które należą do najlepszych w literaturze muzycznej ostatnich czasów. Cztery z nich — „Pieśni góralskie” — usłyszą radiosłuchacze w koncercie europejskim. Ważne miejsce wśród muzyków Finlandii zajmuje również Loevi Madetoja, który wsiwił się głównie operą o charakterze narodowym „Pohjaalsie”. Niektóre fragmenty z tej opery usłyszą radiosłuchacze w koncercie. Czwartym kompozytorem którego poznają słuchacze polscy, będzie Uno Klamie, najmłodszy ze wszystkich wymienionych, przedstawiciel najnowszych kierunków w muzyce.

Wykonawcami koncertu będą: orkiestra symfoniczna pod dyr. Toi o Heape nena i baryton Oiva Soini.

Bezpłatne kursy

DLA SKOCZKÓW SPADOCHRONOWYCH.

NOWYCH.

Obwód miejski LOPP, w Dąbrowie organizuje bezpłatne kursy dla skoczków spadochronowych, które składają się z 3 stopni. Pierwszy stopień obejmuje wykład teoretyczny o spadochroniarstwie. Drugi — wyszkolenie praktyczne — skoki z wieży i trzeci skoki z samolotu. Wykształcenie teoretyczne odbywać się będzie w Dąbrowie, praktyczne II i III stopnia skoki z wieży i samolotu na lotnisku w Masłowie pod Kielcami.

Ukończenie kursu teoretycznego nie pociąga za sobą konieczności szkolenia się z wieży i samolotu. W związku z tym obwód miejski LOPP, w Dąbrowie zwraca się do dyrekcji szkół średnich z prośbą o zachęcenie młodzieży szkolnej do przestrehania tego ciekawego kursu teoretycznego o spadochroniarstwie, jak również do organizacji i poszczególnych osób do jak najliczniejszego zapisywania się na ten kurs.

Kursy odbywać się będą w godzinach wieczornych i prowadzone będą przez instruktorów okręgu wojewódzkiego L. O. P. P. w Kielcach. Zapisy przyjmuje kancelaria obwodu miejskiego LOPP, w Dąbrowie, Sienkiewicza 11 w godzinach od 17 do 19 do dnia 30 bm. Termin rozpoczęcia kursu podany zostanie oddzielnie.

Odpowiedzi redakcji

P. LEONARD KOTNOWSKI — Prze czytałyśmy Pański arogancki i niegrzeczny list z prawdziwą przykrością. Mimo to, chcąc dać Panu lekcję przyzwoitości, od powiadamy, że instytucja, o której Pan pisze, ogłosiła niedawno konkurs. Mógł w nim wziąć udział każdy. Żadnego monopolu na współpracę w tej instytucji nie ma, są natomiast ludzie, którzy sami nie umiejąc nie porządnie zrobić, zajmują się od czasu do czasu pisywaniem niemiłych listów.

Uroczystości poświęcenia hal targowych W MODRZEJOWIE.

W Modrzejowie odbyło się poświęcenie nowowynbudowanych hal targowych.

Poświęcenia hal dokonał ks. Krzyżanowski, wygłaszając jednocześnie obojętne przemówienie. Ponadto do licznie zebranych miejscowych obywateli przemawiał wiceprez. H. Almstaedt.

W uroczystości wzięli również udział starosta grodzki Walewski i dyr. Mazur.

—000—

Zmiana tablic W POJAZDACH MECHANICZNYCH.

Starostwo grodzkie w Sosnowcu przypomina właścicielom pojazdów mechanicznych, że zmiana tablic rejestracyjnych starych na nowe powinny być dokonane najpóźniej do 31 bm. włącznie pod rygorem odebrania uprawnienia do używania pojazdu.

W tym celu należy przesłać starą tablicę rejestracyjną, dowód rejestracyjny i kartę kontrolną opłat, przy czym należy uiścić opłatę w wysokości 10 zł. od samochodu i 6 zł. 50 gr. od motocykla.

Czy jesteś członkiem L. O. P. P.

„Oddam dom za podatki“

Charakterystyczne momenty posiedzenia czeladzkiej rady miejskiej

Na wstępie onegdajszego posiedzenia rady miejskiej w Czeladzi burmistrz Brudnicki zakomunikował, że na miejsce inż. R. Mazura, do rady wchodzi jego zastępca p. Wł. Witkowski. Następnie złożono sprawozdanie z lustracji w domu izolacyjnym dla umysłowo chorych i niedołączonych starców.

Lustrację przeprowadzono na skutek skargi kilku mieszkańców ulicy Szpitalnej, że umysłowo chorzy nie mają należytej opieki. W sprawie tej burmistrz Brudnicki oświadczył, że z początkiem nowego roku budżetowego dom izolacyjny przeniesiony będzie do budynku po byłej komorze celnej, a obecnie ściślejszą opiekę nad chorymi sprawować będzie lekarz miejski.

Skolei rozpatrzone wnioski zarządu miejskiego, dotyczące wprowadzenia 25 proc. dodatku do podatku od nieruchomości, oraz dodatku komunalnego od opłat stemplowych.

Wniosek referowany przez ławnika Bałazińskiego spotkał się ze sprzeciwem większości radnych, którzy stwierdzili ciężkie położenie właścicieli nieruchomości.

Radny Witkowski w toku dyskusji oświadczył, że odda magistratowi do chodu ze swej nieruchomości przy ulicy Grodzieckiej tylko wzamian za podatek i utrzymanie porządku w posesji.

Przeciw wnioskowi wypowiedział się również wiceburmistrz Sadowski oraz ławnik Horzelski.

W wyniku tajnego głosowania projekt nowego podatku upadł.

Uchwalono natomiast dodatek komunalny do opłat stemplowych oraz podatek węglowy w wysokości 1 proc. od ceny węgla.

Ponieważ wydatek 600 zł. na uniwersytet powszechny w Czeladzi okazał się za mały rada miejska przyznała tej placówce dodatkowo 500 zł. z funduszy przeznaczonych w budżecie na utrzymanie przedszkoli, prowadzonych przez

ZPOK. w Czeladzi.

Wniosek ten poparła również przedstawicielka ZPOK. radna Zarzycka.

Po uchwaleniu pożyczek na budowę szkoły (15 tys. zł. z Funduszu Zagłębiowskiego i 31 tys. z Funduszu Pracy)

odezłano rezygnację p. W. Przybylskiego ze stanowiska członka rady. P. Przybylski złożył swój mandat, ponieważ uczył się obrażony przez ławnika Bałazińskiego na jednym z posiedzeń rady.

Krwawa bójka w „Abisynii“

Kilka osób na ławie oskarżonych

Mieszkańcy t. zw. „Abisynii“ w Sosnowcu byli niedawno świadkami krwawego zajścia, w którym zraniony został nożem przez Feliksa Listwonia Konstanty Czaja. Przyjaciele Listwonia, chcąc wyrzucić zemstę na Czaję, obrzucili jego mieszkanie kamieniami oraz zranili jego żonę, która doznała złamania ręki. Kiedy w jakiś czas potem jeden z napastników Bolesław Wojnarowski zajrzał przez okno do mieszkania Czajów, ranny został

przez Czaję lekko ciekierą w głowę. Epilog tego zajścia rozegrał się przed Sądem Okręgowym w Sosnowcu, przed którym oprócz wyżej wymienionych stanęło jeszcze kilku napastników zajścia. Sąd skazał: Czaję, Listwonia, Bolesława i Czesława Wojnarowskich, Romana Jeske po 6 miesięcy więzienia, pozostałych zaś oskarżonych: Aniele Jeskę i Czesława Wojnarowskiego uniewinnił.

Zuchwały rzezimieszek napadał na kobiety

zabierając im torebki z pieniędzmi i biżuterią

Onegdaj około godz. 20-ej na przechodzącą ul. Jasną w Sosnowcu Wacław Cupiał, zamieszkałą przy ul. Szpitalnej 12 napadł nieznanymi osobnikami, który wyrwał z ręki przerażonej kobiecie torebkę, zawierającą 25 zł., pierścionek i inne drobniaczki.

Rzezimieszek po dokonaniu rabunku, zbiegł kryjąc się w ciemnościach, jakie panują na tej ulicy.

Również tego wieczoru Zofia Jacymczowej, zamieszkałej przy ul. Konrada I w Sosnowcu nieznanymi osobnikami

wyrwał z ręki torebkę, zawierającą 40 zł.

Policja zaalarmowana śmiałymi napadami „torebkarza“ wszczęła energiczne śledztwo i w pościgu ujęła sprawcę kradzieży w osobie Henryka Sikory, bez stałego miejsca zamieszkania.

Znaleziono przy nim obydwie torebki i pieniądze.

Sikorę przekazano władzom sądownym.

na święta **KONIAKI WINKELHAUSENA**

Wiadomości bieżące

Piątek 17 Grudź.
Dziś: Floriana
Jutro: Gracjana
Wschód słońca: 7,40
Zachód słońca: 15,24

TEATR MIEJSKI W SOSNOWCU

Dziś o godz. 20.30 — „Sorcie na wolności“ komedia w 3 aktach Stefana Kiedrzyńskiego. Ceny miejsc od 25 gr. do zł. 2.40.

W sobotę premiera niezwykle wesołej lekkiej komedii angielskiej pt. „Dom wariatów“, która to sztuka wchodzi na repertuar świąteczny. Przedstawienie to jest zakupione przez Koło Opieki Rodzicielskiej przy gimn. im. H. Rządkiewiczowej. Bilety kredytowane, zniżkowe i passe-partout nie ważne.

KINA W SOSNOWCU:

ZAGŁĘBIE: — Moskwa — Szanghaj
PATRIA: — „Kid Galahad“
EDEN: Ostatni pociąg z obłąkanego miasta.

— OSOBISTE. Znany na terenie Zagłębia Dąbrowskiego długoletni wicestarosta M. Bielawka, później wicestarosta w Częstochowie, a ostatnio starosta w Opatowie został mianowany radcą w województwie w Kielcach.

— BACZNOŚĆ OCHOTNICZY WOJENNI W. P. Wzywa się wszystkich b. ochotników armii polskiej z Grodzka koło Beżdzina i okolic, zrzeszonych i niezrzeszonych, aby stawili się na zebranie infor-

macyjno - dyskusyjne celem założenia oddziału w Grodźcu. Zebranie odbędzie się w niedzielę 19 bm. o godz. 16 w sali związku podoficerów rezerwy, ul. Konopnickiej Nr. 1. — Zarząd oddziału związku w Sosnowcu.

MAGAZYN GALANTERII MĘSKIEJ

„EDWARD“

WŁ. MARIA MISIORSKA

Poleca duży wybór bielizny, swetry, kapelusze, krawaty.

— CENY NISKIE! —

Sprzedaż za gotówkę i na kupony.

Woda w kopalni „Victoria“

będzie w tych dniach wypompowana

Onegdaj w podziemiach kopalni „Victoria“ w Gołonogu niespodziewanie zaczęła się przedostawać do chodników w większych ilościach woda.

Ponieważ pompy nie zdałyby wyłoczyć nadmiaru wody niektóre chodniki zostały zalane.

Wskutek tego praca w kopalni została przerwana.

W dniu wczorajszym zainstalowano

Pieczyno gwiazdkowe

z **IRA OETKER'A** Backin'em i przyprawą korzenną do pierników.

— ZARZĄD ZWIĄZKU REZERWISTÓW koło Sosnowca - Pogoń zawiadamia, że w dniu 18 bm. o godz. 17 w świetlicy koła przy ul. Lwowskiej 3, odbędzie się uroczystość zainstalowania odbiornika radiowego, na którą zaprasza swych członków i sympatyków.

Z OLKUSZA.

Niedziela — dniem zbiórki NA GWIAZDKĘ DLA DZIECI.

W niedzielę dnia 19 bm. staraniem powiatowego komitetu zimowej pomocy bezrobotnym w Olkuszu, na czele którego stoi p. starosta Brzostyński, odbędzie się na terenie całego powiatu olkuskiego ogólna zbiórka pieniężna na gwiazdkę dla dzieci bezrolotnych.

W zbiorce wezmą udział przedstawiciele władz państwowych, samorządowych oraz osoby zasłużone społecznie w każdej miejscowości, nie wyłączając większych wsi.

Należy mieć nadzieję, że społeczeństwo całego powiatu zda w tym dniu egzamin ofiarności na rzecz najbardziej potrzebnej działy, która przy nadchodzących świątach ogólnej radości nie powinna być głodna i odoobniona.

(o) WYDZIAŁ PRACY KOBIECZY PRZY POW. ZW. STRZELECKIM. W Olkuszu powstał w dniu 15 bm. wydział pracy kobiet przy pow. Zw. Strzeleckim. Kierowniczką wydziału została p. rejentowa Swolkieniowa, do poszczególnych zaś sekcji wybrano pp.: Kurzejową, Licisową i Jasińską (wychowania obywatelskiego), starostką Brzostyńską i Kuźniakową (finansowo - gospodarcza), Połotyńską, Mocrową i Szmydową (przysposobienia zawodowego), Kowarską i Burakowską (propagandowo - prasowa), Okrajniową, Majewską, dr. Ossowską i Mińnicką (impresyjowa) i Bielównę (sekretariat). Na zebraniu m. in. ustalono plan pracy na przyszłość.

(o) AWANTURNIK POSTRZELIŁ SĄSIADA. Z powodu awantur, jakich dopuszczał się Jan Lorek, mieszkaniec Bukowna, gm. Bolesław, żona jego zwróciła się do sąsiada Tomasza Piętki z prośbą o interwencję. W chwili, gdy Piętka przybył do mieszkania Lorków, pijany Lorek strzelił do niego z dubeltówki raniąc go niebezpiecznie w brzuch. Lorek po wypadku biegł, rannego zaś odwieziono do szpitala w Olkuszu.

Poważna kradzież MIESZKANIOWA W SOSNOWCU.

Onegdaj w czasie nieobecności domowników dostali się złodzieje do mieszkania Bronisława Kwaśmiewicza, zam. w Sosnowcu przy ul. Naftowej 9. Lupem złodziei padło futro oposowe, dwa garnitury, bielizna i 74 zł. gotówki. Ogólna wartość skradzionych rzeczy wynosi 2765 złotych.

Pożar w kabinie

KINA „RIALTO“ W SOSNOWCU.

Onegdaj o godz. 22.30 w kinie „Rialto“ w Sosnowcu przy ul. Warszawskiej 16 w Sosnowcu w kabinie operatora zapaliła się taśma filmowa. Ogień został ugaszony. Nad ranem o godz. 5 zauważono, że z kabiny wydobywa się ogień. Zaalarmowana straż ogniowa przybyła na miejsce i pożar ugasiła.

Po wstawieniu nowej aparatury kino dziś już jest czynne.

Uniewinnienie b. sekretarza GMINY MRZYGLÓD.

Onegdaj przed sądem okręgowym w Sosnowcu, urzędującym na sesji wyjazdowej na przeciwko Janowi Ziaji, b. sekretarza w gminnym w Mrzygłodzie, pow. zawierciańskiego odbyła się rozprawa. Akt oskarżenia zarzucał Ziaję wprowadzenie w błąd Zarządu gmin. w Mrzygłodzie i wydziału powiatowego w Zawierciu.

Po przesłuchaniu 12 świadków sąd wydał wyrok, mocą którego Ziaja został uniewinniony rehabilitując się tym samym w oczach swych władz i mieszkańców powiatu.

Czytalcie Prenumerujcie

jedyny demokratyczny niezależny organ woj. kieleckiego „Expres Zagłębia“

(o) **NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK ROBOTNIKA.** W czasie przeprowadzania drutów telefonicznych pod Wolbromiem, spadł z drzewa rototnik zarządu poczt i tel. Kazimierz Kozlik, stały mieścianiec Kiomni koło Częstochowy. Kozlik spadł tak nieszczęśliwie, że złamał nogę w dwóch miejscach. Odwieziony został do szpitala olkuskiego.

(o) **W ROCZNICĘ ŚMIERCI PIERWSZEGO PREZYDENTA.** W dniu wczorajszym o godz. 11 przed południem, jako w rocznicę tragicznej śmierci pierwszego prezydenta Rzplitej śp. Narutowicza, robotnicy fabryk: „Olkusz” i „Polmet” w Olkuszu oraz fabryki „Klucze”, przerwali pracę na przeciąg 5-ciu minut.

Złosił we podpalenie w majątku STRATY WYNOSZA OKOŁO 50 TYS. ZŁOTYCH.

W dniu 14 bm. wieczorem powstał groźny pożar w zabudowaniach majątku Marchońce, gm. Raclawice (miechowskie), należącym do Bronisława Grabkowskiego. Fastwą pożaru padło: stodoła wraz z tegorocznymi zbiorami, szopa, zabudowania i trzy łodzie słomy. Straty poszkodowany oblicza na przeszło 50 tys. zł.

Zachodzi podejrzenie, że pożar powstał wskutek złosiwego podpalenia. — Miejsceowa policja prowadzi w tej sprawie dochodzenie.

—oOo—

Z ZAWIERCIA.

Z żałobnej karty

W dniu 14 bm. zmarł w Zawierciu śp. Jerzy Kalinowski, liczący lat 42, legionista pierwszej brygady, podporucznik wojsk polskich, odznaczony Krzyżem Niepodległości, śp. L. Kalinowski przez kilka lat był technicznym kierownikiem fabryki „Ernest Erbe” w Zawierciu. Obowiązki swe przestał pełnić przed paru miesiącami, tj. w chwili, gdy powziła go na łóżko, rozwijająca się coraz bardziej choroba.

Ekspatacje zwłok z domu żałoby przy ul. Pierackiego do granic miasta (na kościelec ulicy 11 listopada) odbyła się wczoraj o godzinie 11 przed południem.

W odprowadzeniu zwłok poza najbliższą rodziną zmarłego wzięli udział wszyscy urzędnicy firmy „Ernest Erbe” oraz robotnicy oddziału techniczno-mechanicznego. Zmarły był szwagrem dyr. Aleksandra Erbego właściciela firmy „Ernest Erbe”.

Śp. Kalinowski osierocił żonę i dwoje dzieci, od granic miasta zwłoki złożone zo-

Tragiczna śmierć Józefa Węgrzyna pod zwałami piasku

Mieszkańcy wsi Golasza — Górna, gm. Wojkowice Kościelne poruszeni zostali tragicznym wypadkiem, jaki wydarzył się w nielegalnym szybiku.

W jednym szybiku wydobywał piasek 40-letni Józef Węgrzyn, mieszkający w tejże wsi.

W pewnym momencie oberwały się zwały piasku, przysypując nieszczęśliwego.

Węgrzyn poniósł śmierć wskutek uduszenia.

Zwłoki ofiary tragicznego wypadku wydobyto na powierzchnię.

Mąż trzech żon Dwa lata odpoczynku w więzieniu

W Sądzie Okręgowym w Sosnowcu toczyła się rozprawa przeciwko Łuzerowi - Szymonowi Goldsteinowi z Kielec, oskarżonemu o dokonanie kilku czystych matrymonialnych.

Przed ośmiu laty Goldstein ożenił się z Ryfką Mydło, z którą po jakimś czasie wziął rozwód religijny. Nie jest to jednak rozwód formalny. Po kilku miesięcznym pożyciu Goldstein porzucił żonę i wyjechał do Zawiercia, gdzie zawarł znajomość z zamożną panną, Esterą Lawkowiczówną. Podając się za kawalera wyłudził od panny, pod pretekstem ożenku 300 złotych, po-

czym zbiegł. Przed kilku miesiącami zawitał do Sosnowca. Tu poznał Marię Lewkowiczównę, od której wyludził 500 złotych, złote pierścionki oraz zegarek i wyjechał. Zrozpaczona narzeczona zrozumiała, że padła ofiarą oszusta, zameldowała o wszystkim policji.

Goldsteina ujęto i osadzono w więzieniu. Spryciarz, chcąc uniknąć grożącej mu kary, sfalszował list, rzekomo pisany przez Lewkowiczównę, w którym pisała ona, że zrzeka się do niego wszelkich pretensji. Sąd skazał Goldsteina na 2 lata więzienia.

stały do karawanu — samochodu i przewiezione do Włocławka, gdzie pochowane zostały w grobie rodzinnym.

Cześć jego pamięci.

—oOo—

Z KIELC.

Nowa tragedia

MIŁOSNA W KIELCACH.

Społeczeństwo kieleckie nie otrzaskało się jeszcze z przynęcenia po ponurym dramacie miłosnym w hotelu Francuskim a już rozeszła się po mieście wieść o drugiej tajemniczej historii dwojga młodych ludzi.

Bohaterami jej są 17-letnia Maria Gebarska, zamieszkała do tej pory wraz z matką, przy ul. Leszczyńskiej 33 w Kielcach, uczennica jednego z miejscowych zakładów naukowych i dwudziestokilkuletni Jan Zych, zamieszkujący od pół roku u Gebarskich, w charakterze sublokatora, człowiek żonaty, nie żyjący jednak z żoną.

Przed kilku dniami p. Gebarska odkry-

ła, że sublokatora łączy z jej córką bliższy stosunek i zażądała, by Zych wyprowadził się z jej domu. Młody człowiek wpadł w rozpacz, twierdząc, że Maria kocha, że bez niej żyć nie może i o ile w stanie z nią rozłączyć to popelni samobójstwo.

I oto Maria Gebarska i Zych zniknęli bez śladu. Zrozpaczona matka zgłosiła się ze łzami w komisariacie policji błagając o odszukanie córki.

Niestety do tej pory nie udało się wpaść na ślad zaginionych. Ustalono jedynie, że młodzi ludzie szli ulicą Sienkiewicza w kierunku dworca. Możliwe jest zatem, że Zych namówił Gebarską do opuszczenia domu rodzicielskiego i że wyjechałi razem z Kielca.

(k) **ODPRAWA STAROSTÓW** W dn. 15 bm. w gmachu urzędu wojewódzkiego w Kielcach odbyła się pod przewodnictwem wojewody kieleckiego dr. Dziadosza odprawa starostów z terenu woj. kieleckiego, w której udział wzięli radca min. spraw wewnętrznych p. Keller,

RADIO

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

Piątek 17 grudnia.

6.15 Piosn. „Kiedy ranne wstają zorze”
6.20 Gimnastyka. 6.40 Muzyka z płyt 7.00 Dziennik poranny. 7.15 Muzyka z płyt 11.15 Audycja dla szkół. 11.30 Płyty gramofonowe. 11.57 Sygnal czasu i ucinał 4 wieży maitackiej w Krakowie. 12.05 Audycja południowa 15.30 Wiadomości gospodarcze. 15.45 Nad albumem znaczków pocztowych. 16.00 Rozmowa z chorymi. 15.15 Łódzka ork. salonowa. 16.50 Pogadanka aktualna. 17.0z Jaworowscy śmycerze. 17.15 Hiszpańskie pieśni historyczne. 18.00 Płyty. 18.30 Program na jutro. 18.35 Audycja dla wsi. 19.00 Szkic literacki. 19.50 Pogadanka aktualna. 20.00 Koncert europejski. 21.00 Dziennik wieczorny. 21.10 Pogadanka aktualna. 21.15 Koncert rozrywkowy. 22.20 Recital fortepianowy. 22.50 Wiadomości dziennika. 23.00 Programy lokalne.

KATOWICE

Piątek 17 grudnia.

11.40 Płyty. 13.00 Koncert zyczeń. 13.15 Płyty. 14.25 Wiadomości bieżące. 14.35 Wiadomości giełdowe. 14.40 Płyty. 18.10 Wiadomości sportowe. 18.15 Koncert rozrywkowy. 18.40 Poradnik sportowy. 18.45 Odezyt. 18.55 Program na jutro. 23.00 Muzyka taneczna.

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

Sobota 18 grudnia.

6.15 Piosn. „Kiedy ranne wstają zorze”
6.18 Gimnastyka. 6.35 Muzyka z płyt. 6.50 Gimnastyka. 6.40 Muzyka z płyt. 7.00 Dziennik poranny. 8.00 Audycja dla szkół. 11.15. Audycja dla szkół. 11.57 Sygnal czasu. 12.05 Audycja południowa. 13.00 Przerwa 15.30 Wiadomości gospodarcze 15.45 Teatr Wyobraźni. 16.15 Koncert popularny. 16.50 Pogadanka aktualna. 17.00 Muzyka i uroczczenia pań rzymskich. 17.15 Koncert solistów. 17.50 Nasz program. 18.00 Wiadomości sportowe. 18.00 Pogadanka społeczna. 18.15 Płyty. 18.30 Program na jutro. 18.35 Audycja dla wsi. 19.00 Audycja dla Polaków za granicą. 19.50 Pogadanka aktualna. 20.00 Koncert ork. P. R. 21.15 „Dobit” skecz. 22.00 Muzyka taneczna. 22.50 Wiadomości dziennika. 23.00 Programy lokalne.

—oOo—

Wyjaśnienie

Onegdaj zamieściliśmy sprawozdanie z rozprawy sądowej w Dąbrowie, w której bohaterami byli p. M. Urbańczyk i p. M. Janicki. W sprawozdaniu tym umieściliśmy nazwiska kilku świadków, między innymi i nazwisko p. Sztaby.

Obecnie jednak wyjaśniamy, że p. Sztaba nie wspólnego z tym procesem nie ma i w charakterze świadka nie występował.

Miliony zbryzgane krwią

Sensacyjna powieść obyczajowa

12)

Komisarz policji zaraz z rana zawiadomił prokuratora, a tenże śledztwo powierzył sędziemu de Beaulieu.

Rozkazy już zostały wydane dla odszukania Marcyala w Hawrze i sprowadzenia go do Paryża.

Panu de Beaulieu towarzyszył pisarz, naczelnik policji i dwóch agentów, czyli te osobistości, które zwykle przybywają do domu, gdzie spełniona została zbrodnia.

Przed wszystkim przyjrano się plamom krwi przy futerze i w ogrodzie. Didier udał się na spotkanie sędziego śledczego i udzielił niezbędnych objaśnień.

Te pierwsze oględziny stwierdziły, że Fernand został uderzony przy samym wejściu do ogrodu.

Lokaj, badany przez pana de Beaulieu, wskazał miejsce, gdzie stała dorożka, i jak siedział woźnica tyłem do futki.

Prawdopodobnie więc dorożkarz nie widział.

W chwili, kiedy urzędnicy wchodzili do przedsionka hotelowego, przyłączył się do nich pan Berievel, słynny doktor sądowy.

Przed wejściem do salonu, pan de Beaulieu opowiedział mu wszystkie fakty, pozyskane już przez śledztwo po czym rzekł:

— A teraz chodźmy zobaczyć tego nieszczęśliwego.

Izabella, widząc urzędników, zdolała zapanować nad sobą.

Ubrana była czarno; nosiła żałobę po swym małżonku.

Ukłony w milczeniu zostały zamienione; po tym wszyscy ci ludzie pochylili się nad trupem.

Pan Berievel troskliwie badał jego postawę, pan Beaulieu zapisywał uwagi w notesie.

Didier kazał przynieść miednicę, gąbkę i wody.

Pan Berievel poprosił o stół, na którym ułożył trupa, i doktor zaczął bardzo delikatnie obmywać twarz.

Kiedy krew została usunięta i ukazała się twarz Fernanda, okropnie wykrzywiona i trupio biała, Izabella nie mogła powstrzymać okrzyku przerażenia.

Ciotka chciała ją usunąć, ale się oparła.

— Chcę widzieć.

Następnie pan Berievel obmył ra-

nę, cały bok strzaskanej głowy.

— Doprawdy, myślę nad tym, jakim sposobem nie umarł od razu, w jednej chwili — rzekł doktor.

Nagle drgnął.

— Patrz pan — odezwał się do sędziego.

I pokazał mu maleńki przedmiot błyszczący, chociaż koloru czarnego, tkwiący w kości skroniowej.

Urzędnik sam wyjął ten drobny przedmiot i przyjrzał mu się pod światło.

— Ale to drogi kamień! — zawołał. Doktor również popatrzył uważnie i potwierdził:

— Tak, to czarny diament!

V

List

Izabella, słysząc te wyrazy, powstała jak w obłądnie i zawołała zdławionym głosem:

— Pozwólcie, panowie... ten diament!...

Doktor podał jej kamień; zaledwie nań spojrziała, wydała żalostny jęk, rekoma uderzyła w powietrze i padła zemdlnona.

Kiedy ją starano się ocucić, sędzia śledczy spytał Didiera:

— Czy może pan nam wytłumaczyć przyczynę tego przerażenia pajskiej kuzynki?

— Nie, panie; mnie samego to dziwi tak, jak i panów.

— Pani Desroches zapewne zna ten

diamant?

— To prawdopodobnie — zauważył lekarz — jej przestach da się wytłumaczyć w sposób najnaturalniejszy.

Po tym zwrócił się ku trupowi i, wskazując ranę — rzekł powoli:

— Patrzcie państwo! cios zadany został nieco z góry po nad kością, w którą wbito był ten diament. Morderca zapewne nosił na małym palec pierścionek, w którym diament był osadzony... Narzędziem zbrodni musiał być nóż lub sztylet o klindze krótkiej, bez rękojeści dla osłony ręki, a ręka mordercy musiała uderzyć o tę kość i diament wydosłał się z oprawy pierścionka i w ten sposób wbił się w twarz... zabójca więc niejako podpisał się pod swoją zbrodnią.

Tymczasem pani Cartenat zajęta była ratowaniem Izabelli, która powoli odzyskiwała przytomność.

Kiedy młoda wdowa otworzyła oczy, ciotka rzekła do niej:

— Chodź! Te wzruszenia są dla ciebie za silne.

— Nie ciotciu — odrzekła Izabella — nie, nie, muszę być silną, ażeby spełnić swój obowiązek.

Przystąpiła do stołu, na którym leżał Fernand i zawołała:

— Muszę go pomścić, nie osłabnę. I ktokolwiek mordercą jest ja go ukarzę.

d. c. n.

Po żołniersku o wojewodzie

Znamienne zeznanie w procesie b. starosty Czarnockiego

W procesie gdyńskim b. starosta Czarnockiego zeznał między innymi św. Gieysztor, dyrektor jednego z wielkich przedsiębiorstw portowych w Gdyni, zna oskarżonego od dawna i wyraża o nim jak najlepszą opinię.

Na zapytanie prokuratora, jak świadek tłumaczy sobie poprzednią dobrą opinię b. wojewody Kirtiklisa z obecną złą, wyrażoną w zeznaniach przed sądem śledczym, świadek Gieysztor i świadczy, że tłumaczy ją sobie charakterem p. Kirtiklisa.

Wreszcie następują przełomowe dla oskarżonego zeznanie gen. Bortnowskiego, inspektora armii, dowódcy OK 8.

Najwyższy czynnik wojskowy na Pomorzu,

gen. Bortnowski, został zwolniony specjalnie przez Marsz. Śmigłego-Rydza z tajemnicy służbowej i dlatego gen. Bortnowski mógł mówić otwarcie po żołniersku. Wyjaśnienia gen. Bortnowskiego były oczekiwane ze zrozumiałym zaciekawieniem.

Generał stanął przed sądem w mundurze przy orderach i szablach, mówił głosem równym, metalicznym, a każde jego zdanie było nową rewelacją lub sensacją. Jedyne ostatnia część zeznań odbyła się przy drzwiach zamkniętych, tj. kiedy była mowa o specjalnych funduszach dyskrecyjnych. Natomiast jeśli chodzi o wyrażenie opinii, świadek zeznał przy drzwiach otwartych na specjalne życzenie prezesa sądu.

Zeznanie swe rozpoczął gen. Bortnowski od momentu, kiedy poznał Czarnockiego, t. j. z czasów młodości, kiedy siedzieli razem na jednej ławie w szkole. Stwierdził, że

Czarnocki wcześniej rozpoczął robotę niepodległościową razem ze swym bratem śp. rajcy Czarnockim oraz obecnym ambasadorem w Paryżu Łukasiewiczem. Stworzyli oni zakonspirowaną 4-rkę działającą pod kierownictwem śp. Dorka-Cetenowskiego ówczesnego wybitnego działacza młodzieżowego.

Czarnocki został wówczas wydany z 8-ej klasy gimnazjalnej i osadzony w więzieniu.

Od tego czasu generał nie widział się z oskarżonym przez długie lata. Spotkał się dopiero przed dwoma laty na Pomorzu, kiedy osk. Czarnocki objął stanowisko starosty w Kartuzach. Świadek zeznaje, że jako inspektor armii często stykał się służbowo w województwie z poszczególnymi starostami. Inspektor armii stwierdził, że otrzymywał raporty o każdym staroście na Pomorzu. Jego osobista opinia o Czarnockim pokrywała się całkiem z raportem urzędowym.

Czarnocki zdaniem generała, był jednym z najenergiczniejszych starostów, cieszących się jak najlepszą opinią.

Świadek stwierdza, że ostatni meldunek otrzymał od admirała Unruga, dowódcy floty w Gdyni i pierwszego oficera sztabu pomorskiego. Podobną opinię otrzymał inspektor armii od byłego wojewody Kirtiklisa w czasie jego urzędowania.

To też nie może zrozumieć, skąd zaszła tak nagle zmiana w opinii p. wojewody.

Świadek stwierdza następnie, że o sobiście uważa, iż oskarżony był, jest i został nadal jednostką wysocze ideową, pracującą przede wszystkim dla państwa i uczciwą.

O ile chodzi o zarzucane mu sprzeniewierzenia gen. Bortnowski powtarza, że wierzy w uczciwość oskarżonego i przypuszcza, że

był on zmuszony do robienia oszczędności w budżecie powiatowym na cele specjalne, co do których otrzymał zlecenie od bezpośredniego zwierzchnika, b. wojewody pomorskiego Kirtiklisa.

Dalej świadek dziwi się, że b. woj. Kirtiklis jest człowiekiem, który nie chce wziąć odpowiedzialności za swoje czyny. Według przekonania świadka, o takim człowieku w wojsku wyraża się po żołniersku po prostu jako świnią. (Ścisłe według protokołu.)

Prezes sądu zwraca świadkowi uwagę na zbyt ostre określenie.

Świadek powtarza, że określenie

św... na człowieka bez zasad jest przyjęte jako normalne określenie w armii.

Po zeznaniach gen. Bortnowskiego, jako następny świadek staje przed sądem b. sekretarz B. B. na powiat kartuski, Jasiński, były kierownik szkoły w Kartuzach. Jasiński nie dawno opuścił więzienie po odbyciu dwuletniej kary za niemoralne czyny w stosunku do dzieci w wieku szkolnym.

Opieka społeczna w woj. kieleckim

Posiedzenie Zw. Międzykomunalnego w Kielcach

W Kielcach odbyło się pod przewodnictwem wojewody Dziadosza posiedzenie członków wojewódzkiego Związku Międzykomunalnego dla spraw opieki społecznej i zdrowia.

Na posiedzeniu tym uchwalono nowy budżet na rok 1937-8, który wyraża sumą 46 tys. zł. Przyjęto również całkowity majątek od komitetu społecznego między innymi i szpitala w Siewierzu. Majątek ten obliczony jest na ogólną sumę 1 miliona 200 tys. złotych.

W skład zarządu wojew. Zw. Mię

dykomunalnego zostali wybrani:

Dyr. Cholewicki (Sosnowiec) — prezesem, dr. Gawlik — dyrektor szpitala w Siewierzu, dr. Dziewulski (Kielce) dr. Łapiński (Olkusz) i prez. Szczewiński (Radom).

Do komisji regulaminowej weszli pp.:

starosta Boxa, prez. A. Izdorezyk i prez. J. Kaczkowski.

Na posiedzeniu omawiano zadania i cele związku, przy czym zastanawiano się nad sprawą budowy szpitala psychiatrycznego.

O umiejętną reklamę towarów!

Wiarygodność reklamy — warunkiem jej powodzenia

Reklama to mowa towarów. Reklamować to znaczy pobudzać towary do mówienia, martwe towary natchnąć żywą mową.

Towary nie kłamią. Wcześniej czy później wykaże się rzeczywistość ich wartości w użyteczności towaru i zadowoleniu klienta. Jeżeli opisujesz zalety towaru w barwach przesadnych — to jest twoja mowa, a nie mowa towaru, a więc to nie jest rzeczywistość reklama. Kto przedstawi zalety i użyteczność towaru w prawdziwym świetle, ten przemawia mową towarów. To jest prawdziwa reklama.

Kupcy we własnym, dobrze zrozumianym interesie muszą się okazać dobrymi psychologami w swych ogłoszeniach. Kto chce zbyt dużo dowiedzieć, ten nie dowodzi zazwyczaj niezego. Trzeba zatem przede wszystkim wziąć pod uwagę warunki, w budujące zaufanie do ogłoszenia.

Nadzwyczaj rzadko udaje się wykazać doskonałość towaru drogą rozumowania. Wszelkie dowodzenia mogą zainteresować znawców, szerszą zaś publiczność nudzą i najczęściej nie są czytane. Największe powodzenie osiągają te reklamy, które nie zwracają się do rozumy.

Poza tym reklama musi być szczera. Nie zyskuje nie ten, kto w błąd wprowadza publiczność. Jeżeli produkty są mierne, to najłepym środkiem reklamy jest ich ulepszenie. Szerosć stanowi tu największą siłę przebiegającą.

Pamiętajcie, że reklama dobra prawie nie kosztuje. Koszty jej rozkładają się w bardzo drobnych ulamkach na zwiększoną produkcję czy też obrocie. W czasach dzisiejszych prowadzi interes bez reklamy, to jakby kto chciał żyć bez wody i powietrza. Reklama jest dźwignią handlu i przemysłu!

OWOWIEK PRZED SĄDEM.

Poezjo, na ulicę!.

Pan Jeremiasz Cwajfus kupiec z zawodu znany jest ze swych poetyckich zdolności. Z tej przyczyny cieszy się wielkim miłaniem wśród krewnych i znajomych.

Jednym z gorących wielbicieli talentu pana Cwajfusa jest pan Jakub Rybka, który często udaje się z poetą na dalekie, zamieszkie spacerki.

Ważnie obaj panowie kroczyli szosą obwodową podmiejskiego lasu, gdy pan Jakub zauważył w oddali autobus międzymiastowy. Pociągnął więc zadumanego poetę za rękaw i szepnął:

— Panie Cwajfus... Tam jedzie autobus.

Pan Cwajfus stanął jak wyrzuty.

— Autobus? Żebyś pan sto dwadzieścia lat żył za ten autobus! Akuratnie układam wiersz i brakowało mi rymu do „Joluz”! Muszę sobie zaraz zapisać.

— Ale zjedź pan z szosy — przekonywał pan Jakub. — Przecież on jest coraz bliżej. Jeszcze pana przejeździe!

— Nie mogę — odparł poeta, wyciągając z kieszeni kartkę i ołówek. — Muszę wykończyć ten wiersz. Łobuz, autobus.

Pan Jakub uciekł z szosy i załamał rękę.

— Co ja zrobiłem! Po co powiedziałem ten autobus! Panie Cwajfus, zobacz pan, jak on blisko jest! Ratuj się pan, zrób pan chociaż dwa kroki!

— Nie zrobię — westchnął pan Cwaj

fus. — Co dla mnie znaczy życie? Ja nie jestem z tego świata. Natchnienie mnie trzyma ze swoimi kleszczami, myśl moja błąka się w obłokach.

Pan Jakub zbladł jak trup i chwycił się za włosy.

— Zjedź pan! — wrzasnął. — On nadjeżdża! Czy pan nie słyszysz, jak on trąbi na pana? Us! Nie wytrzymam.

Istotnie po chwili z hukiem i trzaskiem nadjechał autobus, a choć poeta w ostatniej chwili opuścił szosę, nerwy pana Jakuba nie wytrzymały i padł na ziemię zemdłony.

W rezultacie pan Jakub musiał udać się do lekarza chorób nerwowych, przy czym kuracja kosztowała go sto złotych.

O powyższą sumę wystąpił pan Jakub na drogę sądową przeciwko poecie, uważając, że on był przyczyną choroby.

Sąd jednak powództwo oddalił i przyznał panu Cwajfusowi koszty procesu.

SPORT

Śląsk Polski — Śląsk Opolski MECZ PIŁKARSKI W BYTOMIU.

Kapitan śląskiego OZPN ustalił skład reprezentacyjnej drużyny piłkarskiej Śląska na mecz ze Śląskiem Opolskim, który

w drugim dniu Świąt Bożego Narodzenia odłędzie się w Bytomiu.

Szczegółowy skład reprezentacji przedstawia się następująco: W bramce: Zdebło, w obronie: Michalski i Kijowski w pomocy: Będkowski, Piec II i Skrzypiec w napadzie: Piec I, Piątek, Cebula, Wilimowski i Wodarz.

Zmiana granic OKRĘGÓW PIŁKARSKICH.

Zarząd Polskiego Związku Piłki Nożnej przygotowuje obecnie projekt uaktualnienia spawy granic okręgów, z którym wystąpi na swym walnym zgromadzeniu, które odbędzie się w dniach 2 — 27 lutego.

Irlandzcy pięściarze WALCZA W WARSZAWIE.

We wtorek wieczorem przybyła do Warszawy irlandzka drużyna pięściarska, która w piątek o godz. 20 i w niedzielę o godz. 19.30 w sali Cyruka spotka się z reprezentacją Warszawy jako reprezentacja Dublina.

Irlandczycy przybyli do Warszawy po dwóch meczach w Niemczech, gdzie wzięli udział w Hamburgu reprezentacji Niemiec 4:12 i w Magdeburgu reprezentacji niemieckiej 7:9.

Drużyna Dublina wystąpi na tych meczach w składzie identycznym z reprezentacją Irlandii, a mianowicie: waga muszajowa — Sauders, waga lekka — Conolly, waga kogucia — Doyle, waga Smith, waga półśrednia — Cianey, waga średnia — Goffey, waga półciężka — Iloryn, waga ciężka Mullan.

Zwycięstwo pięściarzy KIELECKIEGO „GRANATU“.

W ub. niedzielę rozegrano w Kielcach mecz bokserski między Makkabi (Kraków) a KS „Granat“. Mecz zakończył się zwycięstwem „Granatu“ w stosunku 14:2, jednak niektóre orzeczenia sędziów budziły znaczne zastrzeżenia.

Wyniki spotkań były nast.: waga muszajowa: Teichtal (M) uległ na punkty Hajdukowi (G), waga kogucia: Kurek II (G) zwyciężył na punkty Goldfussa. Waga piórkowa I: Sykulski (G) pokonał na punkty Kornfelda. Waga piórkowa II: Baran (G) pokonał na punkty Pfeffera (M). Waga półśrednia: Pancor (M) uległ na punkty Kulezykiemu. Waga półśrednia: Gross (M) zwyciężył na punkty Tarssowa (G). Waga średnia: Kurek I (G) wygrał przez poddanie się Berhanga.

Sędzią orzekającym był p. Stefańczyk, który pełni równocześnie funkcje kierownika sekcji bokserskiej KS „Granat“.

PZPN. przyjął zaproszenie PIŁKARZY FRANCUSKICH.

Zarząd PZPN. postanowił zasadniczo przyjąć zaproszenie piłkarzy polskich do Marsylii na mecz Polska Południowa — Francja Południowa w dniu 20 lutego r. p. Ostateczna decyzja PZPN. uzależniona jest od wyników pertraktacji finansowych, które obecnie są w toku.

Co do projektu rozegrania drugiego meczu w dniu 20 lutego z Francją Północną w Lille — po nadejściu szczegółów tego zaproszenia będzie on prawdopodobnie również zaakceptowany.

W związku ze spotkaniem z Francją Południową, zmieniony zostanie program zaprawy zimowej piłkarzy i kalendarzyk meczów sparingowych.

Dalszy program zawodów piłkarzy polskich przed ew. wyjazdem na mistrzostwa świata do Paryża — obejmuje mecz ze Szwajcarią, 13 marca w Zurychu, rewanżowy mecz z Jugosławią, 3 kwietnia w Zagrzebiu i sparingowe spotkanie z Irlandią w dn. 15 maja w Warszawie.

DOBRY ŻART.

W RESTAURACJI.

— Panie starszy, spadło mi pod stoł dwa złote. Jeśli je pan znajdzie, odda je pan jutro. Jeśli nie, może pan je zatrzymać.

ZNA ICH.

Znana powieściopisarka niemiecka, za pytana dlaczego nie wychodzi za mąż, odpowiedziała:

— Mogę zrezygnować z tej przyjemności z trzech powodów: mam psa, który warczy całe rano, papugę, która kłnie po godzinie, kota, który ucieka na noc!

PRACE SEZONOWE W GDYNI.
Zdjęcie nasze przedstawia fragment nieustannej pracy Zakładów Przemysłu Rybnego w Gdyni.

Humor

KRÓTKOWZROczNA WŁAŚCI
CIELKA PENSJONATU.
„Czy państwo jesteście żonaci?”

„Wejdz prędko, Maksie, tutaj bę-
dzie nam bezpiecznie, bo lew stąd
uciekł!”

„Czy pan jest szefem biura, czy
ja?”
„Wiem dobrze, że nie jestem sze-
fem.”
„No, to proszę również nie mówić
takich głupstw!”

Fotografia na pocztówce ZAMIAST ADRESU..

Poczta w Lüneburgu otrzymała osobli-
wą przesyłkę. Kartka pocztowa wysłana
z Berlina nie posiadała adresu, w miej-
sce którego dowcipny nadawca zamieścił
fotografię adresata z dopiskiem: „Do u-
widocznionego na tej fotografii człowie-
ka”.

Fotografia ta przedstawiała kelnera,
stojącego w drzwiach restauracji. Ani u-
licy, ani numeru domu nie było. Droga
wywiadu ustalono, że jest to kelner jed-
nej z największych restauracji w Lüne-
lurgu. Wywiadowca doręczył pocztówkę
zdziewionemu kelnerowi.

—oOo—

Nowości wydawnicze

Z. Chociński. SKARB W LESIE.

We wsi Przelaskowie rozeszła się wieść,
że w ich lesie jest ukryty skarb. Zabiega-
li o ten skarb chłopcy, chcieli wykraść je-
go tajemnicę złodzieje, szukała go mło-
dziez sprzedająca wakacje w tej wsi. Lecz
jak się okazało — największym skarbem
jest sam las, przynoszący ludziom bardzo
różnorodne korzyści praktyczne i estety-
czne.

F. Burdecki. PROFESOR MILION ATMOSFER.

Świat w swych zdobyciach technicz-
nych szybko kroczy naprzód. Są przepro-
wadzane śmiałe eksperymenty z użyciem
niem olbrzymiego ciśnienia wnętrza zie-
mi. Potężna ta energia ma mieć bardzo
szerokie zastosowanie w technice. Prace
szybko postępują naprzód. Ale natura
jest potężna i kapryśna. Przyszedł nie-
spodziewany, silny wyluch który zburzył
placówkę eksperymentalną. W katastro-
fie zginął pionier śmiałej myśli technicz-
nej, lecz pozostała jego idea, jako woiewka
wspaniała zdobycz techniki przyszłości!

Zakład zegarmistrzowski W. Niepoń

Pierwsza i jedyna na Zagłębie
chrześcijańska pracownia zegar-
mistrzowska, prowadzona przez
fachowca.

SOSNOWIEC, ul. 3-go Maja 23
vis a vis dworca kolejowego,
główny hotelu „Victoria” w pod-
wórzu. Drugie wejście z ul. War-
szawskiej Nr. 1.

DROBNE OGŁOSZENIA

ZGUBIONE DOKUMENTY

ZGUBIONO dowód osobisty wydany na
nazwisko Wajskopf Berck Maczki, który
unieważnia się.

ZAGINEŁA legitymacja bezrobocia Lu-
dwiki Grzesikowej, wydana przez Magi-
strat Dąbrowy.

OGRAŃCZENIE IGNACY zgubił zaświad-
czenie Funduszu Bezrobocia wydane przez
Sejmik Będzin.

ROZNE

WILK czarny zbiegl. Odprowadzić So-
snowiec, Składowa 4 za nagrodą.

Na gwiazdkę

tylko

podarek elektryczny

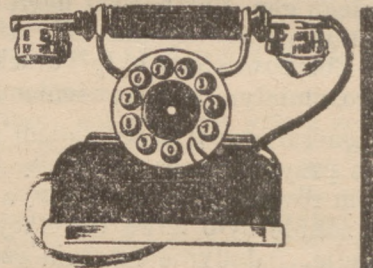
bo aparaty elektryczne są sta-
le gotowe do usług, szybkie
i niezawodne w działaniu.

Dla każdego znajdzie się w na-
szym sklepie odpowiedni po-
darek.

ELEKTROWNIA OKRĘGOWA
W ZAGŁĘBIU DABR. S. A.

Wyciąć! Przechować!

TELEFON ZAŁATWI każde Twe życzenie

Kto dba o swój wzrok, kupuje okulary
tylko u fachowca. — Wydaje się bezpłat-
nie okulary dla członków Ubóstwieczalni
Spółecznej i pracowników PKP.

„OKULARIUM” 6-12-48
w Sosnowcu vis à vis dworca

Duży wybór w lupach szkolnych, termometrach lekarskich,
technicznych i za okiennymi

Wszędzie „EXPRES ZAGŁĘBIA” dociera i dlatego rekla-
ma zamieszczona w „Expresie” odnosi należyty 6-14-97
skutek. Ogłoszenia przyjmuje administracja

Kino-teatr „EDEN”

DZIS!

Tragiczna miłość w obliczu pożogi wojennej

OSTATNI POCIĄG Z OBLĘZONEGO MIASTA

W rol. gł. DOROTHY LAMOUR, LOW AYRES i inni.

Początek I seansu o godz. 17.30 w niedzielę o godz. 15.30.

KINO „ZAGŁĘBIE”

DZIS!

POLA NEGRI

DZIS!

w najbardziej obecnie aktualnym filmie

Moskwa Szanghaj

Tragedia emigrantki rosyjskiej, która po 13 latach poszukiwania swej
córkę odnajduje ją jako narzeczoną tego, którego sama kocha.

Początek 17.30

Kino „PATRIA”

DZIS!

Film, prawdziwie mocny dla ludzi o silnych nerwach!

KID GALAHAD

Dramat miłości i poświęcenia.

W roli głównej: BETTE DAVIS.

Walka między dwoma managerami walk bokserskich.

JESTEŚMY JEDNEJ KRWI

ZŁOŻ GROSZ NA SZKOLNICTWO POLSKIE ZA GRANICĄ